

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

HOTĂRÂREA NR. 535 din 03.12.2012

Dosar nr.: 116/2012

Petiția nr.: 1712/03.04.2012

Petent: D M

Reclamat: Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului

Obiect: introducerea în normele metodologice, privind înscrierea copiilor la școală în faza a doua, un criteriu de departajare care se referă la locul de muncă al părinților, fiind favorizați copiii ai căror părinți lucrează în învățământ

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1.1.1. D M

1.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

1.2.1. Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului .

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Sesizarea petentei vizează normele metodologice privind înscrierea copiilor la școală în faza a doua, fiind introdus un criteriu de departajare care se referă la locul de muncă al părinților, fiind favorizați copiii ai căror părinți lucrează în învățământ. Petenta consideră discriminatoriu faptul că sunt favorizați copiii ai căror părinți lucrează în învățământ în comparație cu copiii ai căror părinți lucrează în alt domeniu.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

3.2. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 21.05.2012, prin adresa nr. 1712/25.04.2012 fiind citată petenta, iar prin adresa nr. 2046/25.04.2012 fiind citat Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, prin reprezentant. Părțile au fost absente la audiere. Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului a transmis la dosar note scrise prin adresa nr. 2470/21.05.2012.

3.3. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentului

4.1.1. Petenta sesizează un aspect considerat discriminatoriu din normele metodologice ale Ordinului MECTS nr. 3064/19.01.2012, respectiv la cap. III, art. 9, alin. 2d, este un criteriu de departajare a copiilor pentru înscrierea la școală în faza a doua

care se referă la locul de muncă al părinților și anume în învățământ. Petenta consideră că sunt discriminați copiii ai căror părinți lucrează în alt domeniu.

4.1.2. Petenta apreciază că această prevedere poate deschide calea altor prevederi abuzive și discriminatorii și consideră că liberul acces la învățământ este la fel de important ca și accesul la educație, iar cele prezentate pot deveni situații reale ce pot cauza probleme reale.

4.2. Punctul de vedere al Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului

4.2.1. Se solicită respingerea sesizării ca neîntemeiată. Raportat la dispozițiile art.2 alin. 1 din O.G. nr.137/2000, republicată, petenta nu a dovedit faptele care au condus la discriminarea pe care o acuză, în cuprinsul sesizării sale. De asemenea petenta nu se încadrează nici în prevederile art. 11 alin.1 din O.G. nr.137/2000, republicată, aceasta neprecizând și nedovedind în ce mod a fost discriminată, în ce mod a fost refuzat accesul la sistemul de educație de stat pentru sine sau pentru un copil al său, de către cine s-a produs vătămarea, precum și dacă face parte dintr-o categorie defavorizată.

4.2.2. În realizarea atribuțiilor ce îi revin și pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.1/2011, MECTS a elaborat Ordinul nr.3064/2012 pentru aprobarea Metodologiei privind cuprinderea copiilor în clasa pregătitoare și în clasa I pentru anul școlar 2012 - 2013 și a Calendarului înscrierii, act normativ ce are drept scop ca înscrierea să se facă, cu prioritate, pentru elevii din școala de circumscripție. După cuprinderea acestora este posibilă și înscrierea altor copii care domiciliază în alte zone. Toți elevii, fără excepție, vor fi înscriși la școală.

4.2.3. Acest act normativ stabilește prin art. 9 și 10 criteriile de departajare la înscrierea în clasa pregătitoare și clasa I pentru copiii cu domiciliul în afara circumscripției școlare, astfel:

„ ART. 9 – (1) În situația în care într-o unitate de învățământ numărul cererilor de înscriere de la părinții din afara circumscripției școlare este mai mare decât numărul de locuri libere definite conform art. 8, vor fi aplicate criteriile de departajare, stabilite în conformitate cu prevederile prezentei metodologii.

(2) Criteriile generale de departajare a copiilor, care se aplică în situația în care la o unitate de învățământ există mai multe cereri pentru înscrierea copiilor din afara circumscripției decât locuri libere, sunt următoarele:

- a) existența unui certificat medical de încadrare în grad de handicap a copilului;
- b) existența unui document care dovedește că este orfan de ambii părinți sau provine de la o casă de copii;
- c) existența unui document care dovedește că este orfan de un părinte sau provine dintr-o familie monoparentală;
- d) existența unui document care dovedește că unul dintre părinți este cadru didactic/cadru didactic auxiliar/angajat în învățământ;
- e) existența unui frate/a unei surori a copilului înmatriculat/înmatriculată în unitatea de învățământ la care se solicită înscrierea.

(3) În cazul în care numărul cererilor de înscriere de la părinți din afara circumscripției școlare este mai mare decât numărul de locuri libere, criteriile generale de departajare se aplică succesiv, în ordinea în care apar la alin. (2).”

4.2.4. Prin conținutul art.9 lit.d) din OMECTS nr. 3064/2012 s-a urmărit să se dea aplicabilitate prevederilor art. 118 din Codul Muncii care reglementează: „ (1) Angajatorul poate stabili programe individualizate de muncă, cu acordul sau la solicitarea salariatului în cauză; (2) Programele individualizate de muncă presupun un mod de organizare flexibil a timpului de muncă.” Spre deosebire de alte categorii de angajați, cadrele

didactice nu pot beneficia de posibilitatea adaptării/flexibilizării programului de lucru astfel încât să asigure atât deplasarea propriului copil la școală cât și prezența cadrului didactic la serviciu, conform orarului stabilit de angajator.

4.2.5. De asemenea se precizează că petenta a fost în audiență la directorul Direcției Generale Educație și Învățare pe tot Parcursul Vieții, din cadrul MECTS, audiență ce a avut ca obiect ordinea de aplicare a criteriilor generale întrucât dorea să beneficieze de prevederile art. 9 alin. 2 lit e). Ultima etapă de înscriere prevăzută de OMECTS nr. 3064/2012 s-a încheiat în data de 18.05.2012.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul director reține că se întrunesc cumulativ elementele constitutive ale unei fapte de discriminare prevăzute de art. 2 alin. 4 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

5.2. Colegiul director constată că în conformitate cu normele metodologice ale **Ordinului MECTS nr. 3064/19.01.2012** (cap. III, art. 9, alin. 2d) unul din criteriile de departajare al copiilor pentru înscrierea la școală în faza a doua este cel al ocupației părinților, fiind în avantaj copiii ai căror părinți lucrează în educație.

5.3. Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**) la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”*

5.4. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

5.5. Chiar dacă definiția discriminării directe nu conține elementul de justificare obiectivă, nici prin **O.G. nr. 137/2000**, nici prin **Directiva Consiliului 2000/43/CE privind aplicarea principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de origine rasială sau etnică**, ea poate fi analizată în conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO).

5.6. În conformitate cu jurisprudența CEDO în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă *„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”*. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

5.7. În hotărârea dată în cazul **Thlimmenos împotriva Greciei** din 6 aprilie 2000, CEDO a concluzionat că *„dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații*

analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”.

5.8. În concluzie, există o diferențiere dacă persoanele aflate în situații similare sunt tratate în mod diferențiat, sau dacă persoane aflate în situații diferite sunt tratate în mod identic.

5.9. Colegiul director constată că normele metodologice ale **Ordinului MECTS nr. 3064/19.01.2012** (cap. III, art. 9, alin. 2d) introduc o diferențiere între copiii ale căror părinți lucrează în educație și copiii ale căror părinți au alte locuri de muncă.

5.10. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu. Se poate invoca orice criteriu (**O.G. nr. 137/2000**, art. 2 alin. 1: [...] „pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu” [...]; **Protocolul adițional nr. 12 la Convenția europeană a drepturilor omului** (în continuare **Protocolul nr. 12.**), art. 1 alin. 1: [...] „fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație”), iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

5.11. În cauza supusă soluționării, criteriul este cel al locului de muncă, copiii fiind favorizați pe baza acestui criteriu, care se înscrie în categoria „orice alt criteriu”.

5.12. Legătura de cauzalitate între acest criteriu și modul de școlarizare al copiilor este formulat în mod expres prin normele metodologice ale **Ordinului MECTS nr. 3064/19.01.2012**.

5.13. O faptă poate fi considerată discriminatorie dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională (**O.G. nr. 137/2000**, art. 1 alin. 2: „Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi: [...]”, art. 2 alin. 1: [...] „restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege [...]”, **Protocolul 12**, art. 1 alin. 1: „Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege [...]”).

5.14. În cauza supusă soluționării dreptul atins este cel la educație, care include implicit și dreptul la o educație de calitate. Părinții încearcă să-și înscrie copiii în școlile mai bine cotate, unde educația este mai bună. În mod evident acordarea de privilegii în alegerea școlii pentru părinții care lucrează în educație are ca efect favorizarea lor în a alege școli unde educația este de o calitate mai bună. În consecință dreptul la educație este afectat, nu este exercitat în condiții de egalitate.

5.15. Astfel se poate constata că prevederile normelor metodologice ale **Ordinului MECTS nr. 3064/19.01.2012** (cap. III, art. 9, alin. 2d).reprezintă o diferențiere pe criteriul locului de muncă care atinge dreptul la educație, astfel sunt discriminatorii conform art. 2 alin. 1 al **O.G. nr. 137/2000**.

5.16. Justificarea obiectivă include existența unui scop legitim, atins prin metode adecvate și necesare.

5.17. Privind justificarea obiectivă, prin jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a enunțat următoarele principii:

- **Convenția** nu interzice orice tratament diferențiat, ci doar acel tratament diferențiat care nu are o justificare obiectivă și rezonabilă, având în vedere faptul că de multe ori statele trebuie să adopte legi care prevăd un tratament diferențiat, menit să corecteze inegalitățile faptice; justificarea trebuie să fie analizată în relație cu scopul legitim și efectele măsurii în cauză (**Cazul**

„referitor la unele aspecte ale legislației cu privire la limba educației în Belgia” împotriva Belgiei, 23 iulie 1968);

- prin discriminare se înțelege un tratament diferențiat al persoanelor aflate în situații comparabile, fără a exista o justificare obiectivă și rezonabilă; art. 14 din **Convenție** nu interzice statelor membre să trateze grupurile diferențiat în maniera de a corecta inegalitățile faptice; în anumite circumstanțe absența unui tratament diferențiat reprezintă o violare a dispoziției în cauză; poate fi discriminatorie acea politică sau măsură generală care prejudiciază în mod disproporționat un grup de persoane, chiar dacă măsura nu vizează în mod specific acel grup; o discriminare potențială poate rezulta dintr-o situație faptică (**D.H. și alții împotriva Cehiei**, 13 noiembrie 2007, **Sampanis și alții împotriva Greciei**, 5 iunie 2008);
- justificarea obiectivă și rezonabilă trebuie să urmărească un scop legitim, și măsura aplicată trebuie să fie proporțională cu scopul urmărit; în cazul tratamentului diferit bazat pe rasă, culoare sau origine etnică, noțiunea de justificare obiectivă și rezonabilă trebuie interpretată într-o manieră cât se poate de strictă (**D.H. și alții împotriva Cehiei**, 13 noiembrie 2007, **Sampanis și alții împotriva Greciei**, 5 iunie 2008).

5.18. În analiza scopului legitim, trebuie analizată existența acestui scop raportat la dreptul atins prin diferențiere (spre exemplu, conform **Convenției europene a drepturilor omului**, libertatea de exprimare poate fi restrâns pentru următoarele scopuri legitime: pentru securitatea națională, integritatea teritorială, siguranța publică, apărarea ordinii, prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale, pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești).

5.19. În analiza metodei adecvate și necesare, trebuie analizat dacă prin metoda aleasă se atinge scopul dorit, și dacă există sau nu alte metode prin care scopul poate fi atins, fără a crea o situație de diferențiere.

5.20. Colegiul director constată că partea reclamată nu a invocat nicio justificare obiectivă privind legitimitatea scopului, metodei adecvate și necesare.

5.21. Colegiul director constată că sunt incidente și prevederile **O.G. nr. 137/2000**, art. 2 alin. 4, conform căruia „*Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale.*”

5.22. Reclamatul, prin redactarea și publicarea **Ordinului MECTS nr. 3064/19.01.2012** a avut un comportament activ care, prin efectele pe care le generează, favorizează nejustificat un grup de persoane (copiii ai căror părinți lucrează în educație) față de un alt grup (copiii ai căror părinți nu lucrează în educație).

5.23. Colegiul director recomandă reclamatului să elimine din normele metodologice ale **Ordinului MECTS nr. 3064/19.01.2012** prevederea discriminatorie.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu 7 voturi pentru și 1 vot împotriva** ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Faptele prezentate sunt fapte de discriminare potrivit art. 2 alin. 4 al O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

2. Recomandă Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului să elimine din normele metodologice ale **Ordinului MECTS nr. 3064/19.01.2012** prevederea discriminatorie.

3. Clasarea dosarului

4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA - Membru

CAZACU IOANA – Membru

HALLER ISTVAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

PANFILE ANAMARIA - Membru

STANCIU CLAUDIA SORINA - Membru

VASILE ALEXANDRU VASILE - Membru

Motivele de fapt și de drept redactate C.I.
Tehnoredactat D.D.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.